

Колко връме е останалъ Антонъ въ Сливенъ, като учител, вече за втори път — не се знае. Имаме основания да върваме, че и въ двата случая тоза е било за много кратко връме. Поне така се чете въ редоветъ на Д-ръ Селимински. Както и да е, отъ Сливенъ Антонъ отива въ Ямболъ, пакъ като учител, дъто го придружилъ и Даскаль Райно като ученикъ. И тукъ не ще се е задържалъ за дълго. Въ Ямболъ за послѣденъ път ще се е убѣдилъ, че „напразно се бори, като сѣ върху скали“, както се изразява и д-ръ Селимински и, види се, тукъ рѣшава да напусне българските срѣди и да си търси прѣхраната тамъ, дъто съ образоването си ще имъ бѫде истински полезенъ. И наистина, отъ Ямболъ Антонъ се озовава въ Цариградъ, пакъ като учител, вече на гърци. Нѣщо повече: по негова инициатива, чрѣзъ заинтересуване на мѣстнитѣ търговци — негови съученици — било отворено *търговско гръцко училище въ о-въ Халки*, което стои и до днесъ. Пръвъ неговъ директоръ е билъ неразбраниятъ ни въ Сливенъ, ни въ Котель или Ямболъ *българинъ Антонъ*. Това се види отъ гръцкия, исторически мемоаръ за монастиря Св. Богородица въ тоя островъ, който билъ обрънатъ на училище, именно на което е билъ пръвъ директоръ сливенецъ Антонъ: „Веднага слѣдъ обръщането на монастиря въ училище, казва се въ горния мемоаръ (вижъ Балабановъ, оп. cit.), главенъ учителъ и директоръ неговъ е билъ нѣкой си *Антонъ* (Антонио), родомъ отъ Сливенъ, ученикъ на Никола Логади, достатъчно вѣщъ слѣдователно, въ елинския езикъ, но привърженникъ, казватъ, на старата метода. Като билъ, обаче, болnavъ, той отишълъ въ Бруса за лѣчение на тамошнитѣ бани, но тамъ се поминалъ слѣдъ като управлявалъ заведението двѣ години“.

Търговското училище въ Халки е било отворено прѣзъ 1830 г. Антонъ, значи, умира въ 1832 г.

Версията, че Антонъ учителствувалъ и въ Богословското училище на сѫщия островъ, се оборва отъ Марко Балабановъ. Тя се дължи на Славейковъ (Псп., XIV, стр. 101), но Балабановъ твърди, че Богословското училище въ Халки е било отворено прѣзъ 1844 г., а Антонъ умрѣлъ въ 1832 г. (Въ това Богословско училище сѫ учителствували и други българи: Неофит Рилски, Архимандритъ Паргений, отъ Дебърско, по-послѣ Кукушки и Нишки епископъ, и Антимъ, по-късно първи български екзархъ).

Не знаемъ, обаче, какъ да примиримъ факта на умирането му въ 1832 г. (което въ сѫщностъ не е изричноказано въ гръцкия мемоаръ, а при това съмнително е дали Антонъ е умрѣлъ въ Бруса тъкмо въ 1832 г., когато отишълъ да се цѣри тамъ), съ извѣстието (Псп. IV, 297; Научно Списание II, год. III, притурка 5), че Антонъ помагалъ и поправялъ гръцко-славянската граматика на Иванъ Охридча-